

Beginnershandleiding Nationale Terminologieserver (NTS)

Versie 1.0 definitieve versie

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Introductie.....	3
2. Voor wie is de NTS?	3
3. Account aanmaken (nieuwe gebruikers)	4
4. Toegang tot terminologie (licenties)*	4
4.1 Licentievrije content	4
4.2 Licentie aanvragen voor licentie gebonden content	5
5. Manieren om de NTS te gebruiken	6
5.1 Onto-UI (Dashboard)	6
5.2 Shrimp – Terminologie bekijken	7
5.3 Snapper – Terminologie beheren	7
5.4 FHIR API – Technische toegang.....	9
6. Uitloggen	9
7. Ondersteuning en documentatie.....	9

1. Introductie

Deze handleiding is bedoeld voor **nieuwe gebruikers** van de Nationale Terminologieserver (NTS).

Deze handleiding biedt een eerste kennismaking met de Nationale Terminologieserver. Nieuwe gebruikers starten met een account, krijgen toegang tot licentievrije content en kunnen – na licentiecontrole – gebruikmaken van standaarden zoals SNOMED, LOINC en PVT via web interfaces of de FHIR API.

De NTS is een centrale voorziening voor het ontsluiten en raadplegen van terminologie-standaarden zoals:

- SNOMED CT
- LOINC
- ICD-10
- Nederlandse Labcodeset
- Patiëntvriendelijke termen (PVT)
- Overige (licentievrije) terminologieën zoals HPO en HGNC

De NTS ondersteunt zowel **gebruik via web interfaces** als **technische integratie via de FHIR API**.

2. Voor wie is de NTS?

De NTS is bedoeld voor:

- Zorginstellingen
- Softwareleveranciers
- Overheidsorganisaties
- Projectteams en leveranciers binnen zorgprogramma's

Met de NTS kunnen deze partijen (klinische) termen, codes en mappings centraal raadplegen en gebruiken in ketenprocessen, systemen en data-uitwisseling (o.a. via FHIR). Dit zorgt voor eenduidige codering, betere datakwaliteit, minder interpretatieverschillen en herbruikbare standaarden voor zorginformatie.

De NTS biedt toegang tot verschillende terminologieën. Niet ieder terminologiestelsel is vrij toegankelijk. Afhankelijk van het terminologiestelsel kan een licentie vereist zijn, als gebruiker (organisatie) ben je zelf verantwoordelijk voor het hebben van de juiste licentie(s). Licenties voor de terminologiestelsels die je wilt gebruiken, vraag je aan bij de organisatie die het stelsel beheert. Voor een aantal terminologiestelsels loopt dit via

Nictiz [Nictiz Servicemanagement](#) (Producten, diensten & Processen/”Ik heb een vraag”)

3. Account aanmaken (nieuwe gebruikers)

Registreren

1. Maak een account aan via de NTS-registratiepagina via [deze link](#).
2. Vul naam, e-mailadres en wachtwoord in.
3. Accepteer de gebruikers- en licentievoorwaarden.

Met een account krijg je direct toegang tot **licentievrije content**. (Zie hoofdstuk 4)

Bij wijziging van licentievoorwaarden door de content-eigenaar moet deze opnieuw worden geaccepteerd.

4. Toegang tot terminologie (licenties)*

4.1 Licentievrije content

Direct toegankelijk na registratie, o.a.:

- ICD-10
- HPO
- HGNC
- Art-Decor content

Licentie gebonden content

Voor o.a.:

- SNOMED CT
- LOINC
- NHG-tabellen
- Nederlandse Labcodeset
- Patiëntvriendelijke termen (PVT)

Is een **geldige licentie** vereist.

4.2 Licentie aanvragen voor licentie gebonden content

SNOMED

Voor terminologieën en content die onder SNOMED-licentievoorwaarden vallen (zoals SNOMED CT, de Nederlandse Labcodeset en patiëntvriendelijke termen) kan het verplicht zijn om een SNOMED-affiliatienummer aan te leveren. Dit nummer is beschikbaar via het SNOMED International Member Licensing & Distribution Service (MLDS) portal.

LOINC

Voor LOINC vul je het e-mailadres in waarmee je bent geregistreerd bij LOINC. Log hiervoor in op <https://loinc.org/profile/> en controleer welk e-mailadres op je profielpagina staat. Vul dit e-mailadres in bij de aanvraag.

NHG

Voor de aanvraag voor de content van de NHG-tabellen is het van belang te vermelden welke abonnementsvorm gekoppeld is aan de licentie. De verwerking duurt maximaal twee werkdagen omdat wij de licentie moeten verifiëren bij de NHG.

De aanvraag wordt door ons team bekeken en waar nodig worden licentiegegevens geverifieerd. Dit voordat overgegaan wordt tot het toekennen van de juiste rechten/groepen. Soms hebben wij aanvullende informatie nodig, deze vragen zullen wij richten aan het e-mailadres waarmee de aanvraag gedaan is.

*in hoofdstuk 5 wordt uitgelegd hoe je kunt inloggen op de NTS

5. Manieren om de NTS te gebruiken

De NTS kan op vier manieren worden benaderd:

1. Onto-UI (dashboard)
2. Shrimp (viewer)
3. Snapper (beheer & authoring)
4. FHIR API (technische integratie)

5.1 Onto-UI (Dashboard)

Met de Onto-UI krijg je inzicht in beschikbare terminologieën en serverinformatie.

1. Ga naar: <https://terminologieserver.nl/fhir>
2. Klik rechtsboven op **Login**.
3. Na inloggen zie je:
 - a. Beschikbare resources (code lijsten, valuesets)
 - b. Metadata en capability statement
 - c. Links naar Shrimp en Snapper

Sommige knoppen zijn zichtbaar maar alleen uitvoerbaar met beheerdersrechten.

5.2 Shrimp – Terminologie bekijken

Shrimp maakt het mogelijk om CodeSystems en ValueSets grafisch en hiërarchisch te verkennen.

Toegang

- Via Onto-UI → Apps → Shrimp
- Of direct via de Shrimp-link [Shrimp/](#)

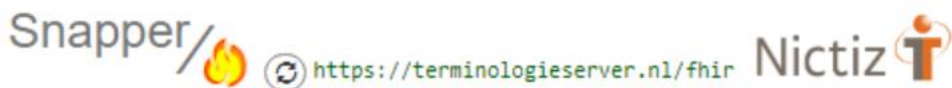
Bij eerste gebruik kan een login gevraagd worden (zelfde account als NTS).

Shrimp is met name geschikt voor:

- SNOMED CT
- LOINC
- hiërarchische terminologieën

Hier [Shrimp – Ontoserver](#) meer informatie over Shrimp.

5.3 Snapper – Terminologie beheren

Met Snapper kunnen terminologieresources worden aangemaakt en gewijzigd.

Toegang

- Via Onto-UI → Apps → Snapper
- Of direct via de [Snapper-link](#)

Snapper wordt gebruikt door:

- Contentbeheerders
- Terminologie-experts
- Projectteams die content onderhouden (zoals PVT)

Hier [Snapper technical guide – Ontoserver](#) meer informatie over Snapper.

5.4 FHIR API – Technische toegang

Voor systeemintegraties wordt de NTS benaderd via de **FHIR API**.

Authenticatie

- Authenticatie verloopt via OAuth2 (bearer token)
- Token-endpoint is te vinden via de SMART configuratie

Na succesvolle authenticatie ontvang je:

- Access token (tijdelijk geldig)
- refresh_token

Het access token wordt gebruikt in vervolgrequests en bepaalt welke terminologie je mag raadplegen.

6. Uitloggen

1. Klik rechtsboven op **Logout**.
2. Je wordt uitgelogd uit de NTS.

Let op: je InfoCentral/SSO-sessie kan actief blijven.

7. Ondersteuning en documentatie

- GitHub (voorbeeld-requests, Postman collections) [Nationale Terminologieserver \(NL\) · GitHub](#)

Voor vragen of problemen:

[Nictiz Servicemanagement - Jira Service Management](#)